

Ray op de bank

Ray op de bank

Setting: 2e-lijns ambulante GGZ instelling. Behandelaar: Sociaal Psychiatrisch Verpleegkundige (spv).

Cliënt is een 40-jarige man van Engelse komaf, met in zijn voorgeschiedenis verwaarlozing in zijn kindheid, 12-ambachten en 13-ongelukken. Cliënt wordt aangemeld door de crisisdienst die in contact is gekomen met cliënt toen hij dreigde zich wat aan te doen na ruzies met de sociale dienst.

- Cliënt vertelt dat hij in woede zichzelf heeft geslagen de dag nadat zijn vrouw en hij uit eten waren geweest. Zijn vrouw had gezegd dat cliënt zich nergens kon gedragen terwijl cliënt niets had gedaan. Cliënt werd woedend en sloeg zich zelf. Dit positief uitgelegd naar cliënt toe, immers niet zijn vrouw geslagen, niet aan de drank gegaan etc. ``Het ventiel moet af en toe open als je in zo'n onderdrukkend instituut als het huwelijk zit waar natuurlijk de vrouw altijd haar zin krijgt,`` zegt de spv. Cliënt is het met me eens. Maar hoe te handelen? Cliënt komt met het idee om intensief te gaan sporten om zijn agressiviteit te beteugelen, de spv lijkt dat nou een idee dat beter past bij jongeren, cliënt is tenslotte al 40 jaar. De spv adviseert cliënt met klem om zich niet meer te weren tegen zijn vrouw, gewoon doen wat ze zegt en op de bank gaan zitten. Zo kan hij, pechvogel, op het eind van zijn leven zeggen dat hij wel iets heeft afgemaakt, namelijk zijn huwelijk.

Cliënt begint lichtjes te protesteren en zegt dat hij misschien wel een lonely wolf is en weer op eigen benen wil staan. De spv zegt

alleen dat ``een man alleen, een man alleen is``. De cliënt knikt van ja.

Cliënt zegt zo in de knel te zitten dat hij soms aan zelfmoord denkt. De spv geeft mee dat zijn vrouw waarschijnlijk liever heeft dat hij zelfmoord pleegt dan dat hij weg gaat, omdat het weggaan een vernedering voor de echtgenote is en de eventuele zelfmoord een argument zou zijn om te zeggen tegen de anderen dat hij zo ziek was. Zo zou zijn vrouw naast weduwengeld ook alle aandacht krijgen.

Tijdens het gesprek sluimert het verzet tegen de voorstellen van de spv. Het contact is warm en hartelijk. Cliënt bedankt de spv zeer voor het gesprek en lijkt zich enorm gehoord te voelen. We spreken over drie weken af. Cliënt schrijft een reflectieverslag - Cliënt heeft een reflectie verslag gemaakt. ``Kan zich niet voorstellen dat de spv zo negatief is over zijn leven, dat er geen hoop etc meer is. Is boos op de spv.`` Cliënt vertelt er verzachtend bij dat hij zich niet kan voorstellen dat de spv dit alles meent, zit er soms een bedoeling achter?

Nogmaals met cliënt doorgenomen dat zijn leven een aaneenschakeling van pech, ramspoed en ongeluk is en dat de spv met zijn jarenlange ervaring niet inziet dat dat nog gaat veranderen voor cliënt.

Congruent aandacht voor cliënts verwaarlozing in zijn jeugd en het gevoel vernederd te worden door zijn vrouw en stiefdochter gegeven. Echtgenote en stiefdochter zijn twee handen op een buik en regelen het reilen en zeilen in huis.

We hebben het over hoop op werk, een beter leven, de hoop op een miljoen door een staatslot. Hopen kan een leven lang duren, zegt de spv.

Steeds het thema dat cliënt niet weet hoe hij actief zijn leven in de hand kan nemen. Cliënt protesteert wel lichtjes en geeft aan anders te willen maar weet niet hoe.

Boodschap aan cliënt om vooral niet te veranderen om het evenwicht thuis niet te verstoren waar vrouw en dochter zich kunnen uitleven op cliënt. Niet egoïstisch zijn.

In de gesprekken die volgen gaat het beter met cliënt. Hij krijgt meer werk, heeft een platonische verhouding met een andere vrouw en onderneemt meer buiten zijn gezin om. De spv doet er alles aan om het goede gevoel te temperen. Het beste lijkt toch om gewoon op de bank te blijven zitten en te doen wat zijn vrouw zegt.

Op de laatste zitting vertelt cliënt dat zijn platonische verhouding toch wel wat meer is, er zijn wederzijdse gevoelens.... De spv zakt dan onderuit in zijn stoel, heft de handen ten hemel en beschrijft hoe cliënt zich in de ogen van de spv van het ene in het andere ongeluk gaat storten, van de ene probleemvrouw naar de andere.

We nemen vrolijk afscheid. Van zelfmoordgedachten/plannen is geen sprake meer, cliënt heeft zijn vleugels uitgeslagen en gaat het ongeluk weer tegemoet.

Klaas Moll

sociaal psychiatisch verpleegkundige